

CO₂-prestatieladder

JAARVERSLAG 2023

COROVUM ADVIES BV.

03-04-2024

Opgesteld door: A. Karreman

Ondertekend door: J. Kraeima

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
1.1	Algemeen.....	2
1.2	Organisatiegrens	2
1.3	Duurzaam ondernemen.....	3
2	Inzicht.....	4
2.1	CO ₂ -footprint 2022	4
2.2	Analyse CO ₂ -footprint en energiebeoordeling 2019 -2022	5
2.3	CO ₂ emissie verbrandingbiomassa	6
2.4	Verwijdering CO ₂ (GHG).....	6
3	Reductie	7
3.1	Reductiemaatregelen	7
3.2	Doelen	8
3.3	Maatregelenlijst en relatieve positie.....	9
4	Communicatie.....	10
4.1	Communicatieplan	11
5	Participatie	12
6	Energiemanagement en borging	13
6.1	Organisatie en management.....	13
6.2	Taken en verantwoordelijkheden	14
7	Bijlagen.....	14

1 Inleiding

Met veel energie zijn we het certificeringstraject van de CO₂-prestatieladder ingegaan in mei 2019 hiervoor gecertificeerd op niveau 3. In haar doen en laten had Corovum Advies BV veel gedaan om de reductie van CO₂ in praktijk te brengen, maar was dit nog niet structureel in onze bedrijfsvoering geborgd. Dit jaarverslag geeft invulling aan vrijwel alle eisen van het certificatieschema voor de CO₂-prestatieladder niveau 3 voor Corovum Advies BV en de voortgang hierin tot en met het jaar 2023.

De organisatiegrens is beschreven in hoofdstuk 1. Pijler A (inzicht) is beschreven in H2, pijler B (reductie) in H3, pijler C (communicatie) in H4 en pijler D (participatie) in H5. H6 is gewijd aan borging en eis 3.B.2.

De jaarverslagen, de ingevulde maatregelenlijst en de verplichte internetpublicatie zijn in aparte documenten of op internet te vinden.

Het bedrijf beschikt over een uitgebreide emissie-inventaris voor scope 1&2 CO₂ emissies conform ISO 14064-1.

1.1 Algemeen

Corovum Advies BV. is een jong en enthousiast adviesbureau binnen de civiele techniek. Vanuit de rol als adviseur ondersteunen wij onze opdrachtgevers bij de realisatie van projecten op het gebied van infrastructuur, civiele techniek en ruimtelijke ordening. We treden hierbij op als projectmanager, projectleider of adviseur namens de opdrachtgever en verzorgen bovendien de benodigde ingenieursdiensten. Hiervoor hebben wij de beschikking over een ingenieursbureau, dat nauw samenwerkt met onze adviseurs bij de klant.

Naast technische deskundigheid, heeft Corovum Advies veel ervaring met de integrale procesmatige benadering van projecten en de hierbij betrokken omgevingspartijen, zoals omwonenden en ondernemers. Dit laatste vinden wij minstens zo belangrijk als de technische aspecten van het project. Vanuit die visie leveren wij maatwerk voor ieder project, waarbij we ons sterk maken voor uw belangen als opdrachtgever.

Corovum werkt daarbij met de volgende principes:

- Het creëren van betrokkenheid en het maximaal ontzorgen van de opdrachtgever;
- Werken in een prettige sfeer en op basis van een goede relatie met de opdrachtgever;
- Adviserende rol richting de opdrachtgever;
- Aandacht voor inventiviteit en innovatie;
- Werken aan de hand van duidelijke afspraken en middels een heldere communicatie.
- Milieubewust meedenken in ontwerpen en in de werkvoorbereiding toepassen, bijvoorbeeld door zo veel als mogelijk materialen die vrijkomen in de werken her te gebruiken en minimale transportbewegingen in de werken te realiseren.

1.2 Organisatiegrens

De organisatie bestaat uit Corovum Holding BV en Corovum Advies BV. Onder de holding valt één bedrijfspand en één elektrische auto. Onder Corovum Advies BV valt één elektrische auto. In totaal werken er 11 FTE in 2023 in onze organisatie.

Vanaf 1 april 2018 is Corovum gevestigd aan de Gravin Beatrixstraat 34 in Gouda in ons eigen pand met een totale vloeroppervlakte van circa 525 m². Een deel van dit pand (de bovenverdieping) wordt onderverhuurd en heeft een vloeroppervlakte van circa 212 m². Omdat Corovum eigenaar is en tevens verantwoordelijk voor de belangrijkste installaties van de huurder (verlichting, ventilatie en verwarming), wordt het gehele pand meegenomen in de organisatiegrens. Hierbij merken we op dat we geen 100% invloed hebben over een deel van het energieverbruik van het pand (bijv. het elektriciteitsverbruik van de ICT van de huurder). Het gehele jaar maken meerdere huurders gebruik van de eerste verdieping van ons pand.

Bij het raamcontract Alphen aan de Rijn is de CO₂-prestatieladder ingezet als aanbestedingsinstrument.

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 2 van 16
	Datum: 03-4-2024

De projecten van Alphen aan de Rijn die verkregen zijn met gunningsvoordeel betreffen tot nu toe alleen voorbereidingswerkzaamheden die op kantoor worden uitgevoerd. Hiervan is de CO₂ uitstoot nihil en zijn in ons reductiesysteem als geheel opgenomen. Ten behoeve van het project omgevingsmanagement Grotiusplaats voor de gemeente Den Haag, heeft Corovum zich in de CO₂ en n₂ opgaven moeten verdiepen en hiertoe o.a. aan de opleiding 'Duurzame gebiedsontwikkeling' van Scobe meegedaan. Door de toepassing van de opgedane kennis, wordt een actueel kennisniveau van energie huishouding en duurzaamheid technologieën en wet- en regelgeving op peil gehouden, hetgeen wij als adviesbureau ook willen uitdragen.

1.3 Duurzaam ondernemen

Corovum Advies BV. vindt het belangrijk om milieubewust bezig te zijn. Om inzicht te krijgen en geven in het energiegebruik en de CO₂-uitstoot, zijn we aan de slag gegaan met de CO₂-prestatieladder. De CO₂-Prestatieladder is een efficiënt duurzaamheidsinstrument om te helpen bij het reduceren van de CO₂-uitstoot en wordt beheerd door de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO). Corovum streeft ernaar om minimaal aan de derde trede van de CO₂-prestatieladder te blijven voldoen.

Als bedrijf letten wij bijvoorbeeld op vermindering van uitstoot van zakelijk verkeer, het opwekken van zonne-energie, vermindering van print- en papierwerk en werknemers en relaties herinneren van het milieubewustzijn. Daarnaast zullen wij als bedrijf deelnemen aan verschillende keteninitiatieven en staan we aangemeld bij Milieubarometer.

Een duurzaam kantoor:

Het kantoor is in 1999 gebouwd en in het jaar 2000 opgeleverd. Tijdens het ontwerp van het pand zijn daarin de volgende drie belangrijke punten meegenomen:

- Optimale arbeidsomstandigheden;
- Duurzaam wat betreft energie- en watergebruik;
- Duurzaam wat betreft materiaalgebruik en onderhoud.

Daarnaast heeft het kantoor vanaf begin 2017 het energielabel A verkregen, dat geldig is tot 03-02-2027.

Sinds 1 september 2018 maakt het kantoor gebruik van zonnepanelen voor het opwekken van groene stroom. Het kantoor betreft een energiezuinig gebouw. Ten opzichte van een doorsnee kantoorgebouw levert het pand een energiebesparing op van circa 60%, dat mede veroorzaakt wordt door de onderstaande systemen en toepassingen:

- Passieve koeling middels zonwering tussen de ramen;
- Drie lagen glas;
- Vloerverwarming (met uitzondering van de vergaderruimten);
- Zonneboiler;
- Zonnepanelen op dak;
- Waterbesparing door middel van een ingenieus systeem;
- LED verlichting in plaats van TL verlichting.

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 3 van 16
	Datum: 03-4-2024

2 Inzicht

2.1 CO₂-footprint 2023

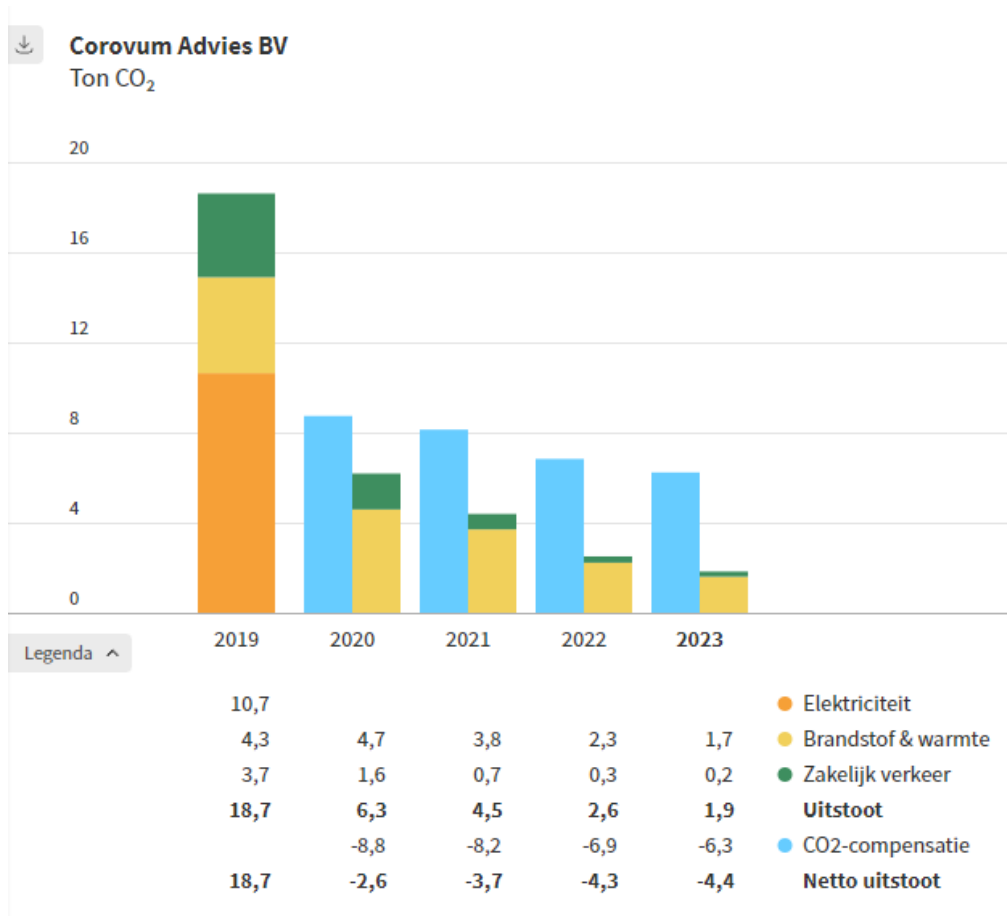
De CO₂-footprint is opgesteld met behulp van de Milieubarometer. De emissiefactoren komen overeen met [www.CO₂-emissiefactoren.nl](http://www.CO2-emissiefactoren.nl). De inventaris conform ISO 14064-1 is als bijlage 2 toegevoegd bij dit jaarverslag. Dit heeft geresulteerd in onderstaande footprint. Onze footprint is niet geverifieerd door een Verifiërende Instelling.

	Thema		CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
CO₂ Scope 1				
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	805 m ³	2,08 kg CO ₂ / m ³	1.674 kg CO ₂
Personenwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	27,0 liter	3,26 kg CO ₂ / liter	87,9 kg CO ₂
			<i>Subtotaal</i>	<i>1.762 kg CO₂</i>
CO₂ Scope 2				
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	Elektriciteit	19.080 kWh	0 kg CO ₂ / kWh	0 kg CO ₂
Teruggeleverde stroom (uit PV of Wind)	Elektriciteit	11.450 teruggeleverde kWh	0 kg CO ₂ / teruggeleverde kWh	0 kg CO ₂
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	13.250 kWh	0,456 kg CO ₂ / kWh	6.042 kg CO ₂
Waarvan voor opladen voertuigen (groen conform CO ₂ -PL)	Elektriciteit	5.800 kWh	0 kg CO ₂ / kWh	0 kg CO ₂
Waarvan groene stroom uit windkracht	Elektriciteit	13.250 kWh	-0,456 kg CO ₂ / kWh	-6.042 kg CO ₂
Elektrische auto's (laden op de zaak)	Zakelijk verkeer	5.800 kWh	0,456 kg CO ₂ / kWh	2.645 kg CO ₂
...waarvan op groene stroom (conform CO ₂ -PL)	Zakelijk verkeer	5.800 kWh	-0,456 kg CO ₂ / kWh	-2.645 kg CO ₂
			<i>Subtotaal</i>	<i>0 kg CO₂</i>
CO₂ Scope 3				
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer	229 km	0,193 kg CO ₂ / km	44,2 kg CO ₂
Openbaar vervoer mix	Zakelijk verkeer	4.854 personenkm	0,02 kg CO ₂ / personenkm	97,1 kg CO ₂
			<i>Subtotaal</i>	<i>141 kg CO₂</i>
			CO₂-uitstoot	1.903 kg CO₂
CO₂ Compensatie				
CO ₂ -compensatie door terugleveren overschot aan zonnestroom	CO ₂ -compensatie	6,30 ton CO ₂	-1.000 kg CO ₂ / ton CO ₂	-6.300 kg CO ₂
			<i>Subtotaal</i>	<i>-6.300 kg CO₂</i>
			Netto CO₂-uitstoot	-4.397 kg CO₂

Figuur 1: CO₂-footprint Corovum Advies BV. van 2023

Onze totale CO₂-footprint bedraagt 1,9 ton CO₂. Ten opzichte van het referentiejaar 2018 (16,5 ton) hebben we circa 14,5 ton minder CO₂ uitstoot en ten opzichte van 2022 hebben we circa 0,7 ton minder CO₂ uitstoot. Hiernaast hebben we ook in 2023 meer elektriciteit opgewekt met onze zonnepanelen en teruggeleverd dan verbruikt. Totaal hebben hiedoor 6,30 ton CO₂ gecompenseerd, wat resulteert in een netto uitstoot van -4,4 ton CO₂. Hiermee zijn wij een 'klein' bedrijf volgens de indeling van de CO₂-prestatieladder.

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 4 van 16
	Datum: 03-4-2024

Figuur 2: CO₂-metergrafiek van 2019, 2020, 2021, 2022, 2023

De CO₂-metergrafiek toont de verdeling van de CO₂-uitstoot. Het verschil met het referentiejaar 2019 is dat de elektriciteit in 2020 niet meer is weergegeven. We hebben namelijk eind 2019 groene stroom ingekocht, waardoor er geen CO₂ uitstoot van electriciteit meer is. Ook zijn er door het meer thuis werken (Coronamaatregelen) er minder zakelijke kilometers gemaakt en heeft dit geleid tot een positieve bijdragen op de reductie van CO₂.

Onzekerheden in de data en gegevensbronnen:

We houden de gegevens voor energie en zakelijke kilometers maandelijks bij en leggen deze vast in een excelbestand.

De gegevensbronnen en berekeningswijzen zijn tevens opgenomen in de notitievelden in de Milieubarometer.

Er zijn geen gegevens uitgesloten, met uitzondering van koudemiddelen. Er zijn wel koudemiddelen in gebruik (auto-airco, koelkast e.d.), maar deze komen alleen vrij bij lekkages. Mocht dat een keer gebeuren dan zijn de hoeveelheden dusdanig klein dat deze als 'niet materieel' gezien kunnen worden.

2.2 Analyse CO₂-footprint en energiebeoordeling 2019 -2023

In het jaar 2023 is in totaal 1,9 ton CO₂ uitgestoten. Dit komt neer op 0,17 ton CO₂ per fte.

Daar wij een adviesorganisatie zijn is onze footprint deels toe te schrijven aan kantoor/overhead activiteiten.

12% van de footprint (het zakelijke verkeer), is gekoppeld aan onze projecten. De rest van de footprint, 88% (gas) is voor overhead/kantoor activiteiten.

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 5 van 16
	Datum: 03-4-2024

Als onze footprint wordt vergeleken met een gemiddeld adviesbureau (zie www.milieubarometer.nl/voorbeelden/kantoor) dan valt op dat ons gasverbruik minder is dan vorig jaar 2022. Dit valt te verklaren doordat we in plaats van cv (gasverbruik) meer elektrisch aangedreven luchtbehandeling systeem zijn gaan gebruiken.

Onderstaand hebben we het huidige verbruik van 2023 geanalyseerd, met het jaar 2022 en zijn de belangrijkste verbruikers benoemd en de kansen voor verbetering op een rij gezet.

Scope 1:

- Het totale gasverbruik van het pand over 2023 is 805 m³ oftewel 1,67 ton CO₂. Dit is bijna 0,7 ton minder dan het verbruik van 2022. Dit gas wordt 100% verbruikt voor verwarming (sinds 2018 met HR ketel) van het gehele pand. Het pand bestaat uit een boven- en benedenverdieping waarbij Corovum op de begane grond werkt en de huurder op de bovenverdieping.
Het verbruik wordt met name beïnvloed door gedrag (instelling ruimte temperatuur, gebruik ventilatiesysteem en open zetten ramen en deuren). Maatregelen op gebied van isolatie en energiezuinige opwekking zijn allemaal al getroffen. In 2020 is het elektrisch aangedreven luchtbehandeling systeem vernieuwd en zorgt dat we zowel de werkruimtes van warme als koude lucht kunnen voorzien, wat vanaf 2021 resulteert in een verdere besparing op gasverbruik. De verwachting dat het besparingspotentieel naar verhouding relatief klein zal zijn voor de komende jaren.
- Een personenwagen diesel heeft naar verhouding iets meer CO₂ uitgestoten, echter door minder zakelijk verbruik is de uitstoot iets verminderd. In 2021 was de uitstoot 3,2 ton en in 2022 2,8 ton. Een personenwagen diesel heeft circa 0,15 ton minder CO₂ uitgestoten dan in 2022.

Scope 2:

- De totale hoeveelheid ingekochte elektriciteit is 13.246 kwh, ten opzichte van 2022 is er (13.246-13.080=166 kwh) meer stroom ingekocht. Dit komt door meer gebruik te maken van ons luchtbehandelingssysteem (warmte/koude) waardoor minder gas hoeft te worden gebruikt. Stroom die wij inkopen is 100% groene stroom en daarmee geen CO₂ uitstoot. De totale uitstoot is door de volledige inkoop van 100% groene stroom tot 0 ton uitstoot gereduceerd. Daarnaast hebben zelfopgewekte zonnestroom terug kunnen leveren waardoor we 6,30 ton CO₂ hebben gecompenseerd. (dit valt buiten scope 2)
Belangrijkste verbruikers zijn de verlichting, ICT apparatuur, de ventilatie en het opladen van de elektrische auto's. Het verbruik wordt beïnvloed door de productie (gebruikstijden en gebruiksintensiteit van het pand), hoe energiezuinig de gebruikers zijn (nota bene de verlichting is reeds vervangen) en bewustwording. Belangrijke variabele is het opladen van de elektrische auto's.
Vooral op gebied van energiezuinige ICT en bewustwording zijn nog kleine besparingen mogelijk.

Scope 3:

- Het zakelijk verkeer tenslotte geeft een uitstoot van 0,2 ton CO₂. Dit is een verder afname van CO₂ ten opzichte van 2022 (0,30 ton CO₂). Het verschuiven van automobilititeit naar elektrisch rijden en meer gebruik maken van het OV- en fiets hebben in het jaar 2019 een grote besparing opgebracht. De besparing ten opzichte van vorige jaar is relatief klein. Ook zijn er door het meer thuis werken en digitaal vergaderen minder zakelijke kilometers gemaakt en heeft dit geleid tot een positieve bijdragen op de reductie van CO₂.

2.3 CO₂ emissie verbrandingbiomassa

Dit heeft niet binnen het bedrijf plaatsgevonden.

2.4 Verwijdering CO₂ (GHG)

Dit heeft niet binnen het bedrijf plaatsgevonden.

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 6 van 16
	Datum: 03-4-2024

3 Reductie

3.1 Reductiemaatregelen

De onderstaande reductiemaatregelen zijn onlangs al toegepast in

Jaar 2018:

- Gebruik van LED verlichting in plaats van TL verlichting;
- Gebruik van energie zuinige beeldschermen;
- Goed inregelen ventilatie;
- Vernieuwen van CV-ketel naar HR-ketel;
- Het vervangen van dieselauto door een elektrische auto;
- Plaatsen van zonnecellen.

Jaar 2019:

- Overgaan op 100% Nederlandse groene stroom
- Aanschaf van 3 stuks NS-businesscard

Jaar 2020:

- Verbetering van het luchtbehandelingssysteem (warm en koud)
- Meer thuis werken

Jaar 2023:

- Nog meer bewustwording te creëren en met name gebruik van het luchtbehandelingssysteem.

Daarnaast heeft Corovum Advies BV. het doel zich te verbeteren op de volgende maatregelen:

Scope 1:

- Beperken van dieselauto's.
 - Maatregel: geen dieselauto's voor leasecontracten en voor particulier zo min mogelijke zakelijke kilometers door gebruik te maken van openbaar vervoer of elektrische lease auto. Reductie 0,1 ton CO₂.
- Terugdringen van het gasgebruik
 - Maatregel 1 meer gebruik maken van elektrische verwarmen Reductie 2% op gas, zijnde 0,05 ton CO₂ (meer elektrisch verwarmen).
 - Maatregel 2: 100% reductie zijn de circa 2 ton CO₂.

Scope 2:

- Overige Maatregelen bewustwording:
 - Goede communicatie en samenwerking met de huurder betreffende milieuzaken (zie communicatieplan);
 - Minder gebruik van print- en papierwerk;
 - Energiezuinigere ICT-voorzieningen door o.a. stand by knop van beeldschermen uitzetten;
 - Koffiemachine in de avond en nachturen op besparingsstand.
 - Geschatte reductie 1kg CO₂.

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 7 van 16
	Datum: 03-4-2024

Scope 3:

- Stimuleren van het fietsgebruik:
 - Maatregel: kleine afstanden binnen straal kantoor van 5 km met fiets ivm auto. Reductie 0,005 ton CO₂.
- Het zakelijk verkeer zoveel mogelijk met openbaar vervoer, fiets of elektrische auto te laten gaan;
 - Reductie 0,005 ton CO₂.

Bovenstaande geschatte besparingen zijn opgesteld op basis van het jaar 2020.

De geschatte besparingen leiden tot de volgende doelstellingen.

3.2 Doelen

De doelstelling voor het jaar 2023 stellen we positief bij, waarbij we de totale CO₂ uitstoot tot 25% kunnen reduceren. Zie ook rapport interne audit, punt 2.b.4; t.a.v. de reductiedoelstelling, hebben wij het volgende idee: d.m.v. kleine windmolen(s), 24/7 duurzame energie op te wekken. Wind energie is een deugdelijke aanvulling op de zonne-energie, tezamen bieden deze energiebronnen een gedegen continuïteit van duurzaam gewonnen energie, staan we los van het elektriciteit netwerk en zijn we zelfvoorzienend. We willen van het terugleveren af. Momenteel hebben we 72 stuks zonnepanelen. Wanneer op termijn het terugleveren, het salderen, niet meer mogelijk is a.g.v. netcongestie, hebben wij het idee om d.m.v. windenergie een continue duurzame energie opwekking te hebben. Het teveel aan opgewekte energie, de kWh's, willen we opvangen door ons tapwater en vloerverwarming hiermee te voeden, Dat zien wij als onze interne accu's. De meeste energie in onze bedrijfsvoering betreft het opwarmen van water (t.b.v. vloerverwarming alsook t.b.v. tapwater), naast het opladen van de elektrische auto's. Hiertoe moeten we wachten op dit formaat windmolens, die mogelijk toepasbaar zijn op onze dakconstructie, met de Rabobank zijn we reeds in gesprek voor het financieren van deze toekomst vaste investering. Een douchecel met elektrische boiler hebben we reeds besteld en in opdracht gegeven, ter promotie van het op de fiets naar het werk komen. Zo snijdt dit mes (het idee) aan drie zijden, wij helpen bij het voorkomen de (1) netcongestie, onze medewerkers (2) gezonder én (3) volledig duurzame energie winning en gebruik.

Deze hoofddoelstelling is vertaald in verschillende Key Performance Indicators (KPI's) voor scope 1 en scope 2. Hierbij is rekening gehouden met de maatregelen en geschatte besparingen uit 3.1.

Kengetallen naam	Eenheid	2018	Gereali-seerd 2019	Gereali-seerd 2020	Gereali-seerd 2021	Gereali-seerd 2022	Gereali-seerd 2023
Totaal CO₂	Ton CO ₂	16,5	9,6	6,25	4,46	2,57	1,90
Totaal CO₂ per medewerker	Ton CO ₂ /fte	1,65	0,96	0,625	0,446	0,265	0,173
CO₂ scope 1 per medewerker	Ton CO ₂ /fte	0,879	0,605	0,570	0,366	0,23	0,160
CO₂ scope 2 per medewerker	Ton CO ₂ /fte	0,781	0,365	0,0546	0,0389	0,0359	0,0128

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 8 van 16
	Datum: 03-4-2024

Elektriciteitsverbruik per m² gebouwoppervlak	kWh/m ²	50	41,6	56,4	53,1	30,2	31,9
Gasverbruik per m³ gebouwinhoud	m ³ /m ³	1,43	1,43	1,57	1,27	0,698	0,511
CO₂ emissie zakelijk verkeer per medewerker	Ton CO ₂ /fte	2,2	1,87	0,568	0,405	0,234	0,229

Tabel 1: Weergave van de huidige KPI's en de doelen voor 2019, 2020 en 2021

De KPI's uit tabel 1 bestrijken alle relevante onderdelen van onze footprint en stellen ons in staat om alle aspecten, waar we maatregelen op geformuleerd hebben, jaarlijks te monitoren. Om het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) goed meetbaar te maken is de MVO-balans opgesteld. Hierin zijn de KPI's uitgerekend op basis van de data die zijn ingevuld in onze Milieubarometer. In de kolom gerealiseerd zijn de waarde ingevuld die daadwerkelijk zijn behaald.

Op basis van het referentiejaar 2018 zijn alle doelstelling ruim behaald. Ook ten opzichte van het jaar 2021 is er een besparing op CO₂ behaald. Dit heeft voor een deel te maken met de ingebruikname van het luchtbehandelingssysteem. We gebruiken in de afgelopen wintermaanden de luchtverwarming meer dan de vloerverwarming (op gas).

3.3 Maatregelenlijst en relatieve positie

Via de maatregelenlijst CO₂-prestatieladder 2023 van SKAO heeft Corovum Advies BV aangegeven aan welke maatregelen er wordt voldaan en welke maatregelen worden nagestreefd. SKAO heeft hiervan een rapportage gemaakt en op basis daarvan is onze relatieve positie bepaald.

In de maatregelenlijst zijn niet alle maatregelactiviteiten meegenomen, omdat deze niet allemaal voor het bedrijf relevant zijn. Zie bijlage I voor SKAO rapportage maatregelenlijst 2024.

Maatregel	Niet ingevuld	Categorie A Achterblijver	Categorie B Middenmoter	Categorie C Koploper
Advies	1x	2x	1x	
Kantoren	7x	3x	2x	2x
Organisatiebeleid algemeen	14x	1x	1x	
Personen mobiliteit	23x	4x	3x	3x
Totaal	45x	10x	7x	5x

Tabel 2: Analyse relatieve positie op basis van samenvattende SKAO maatregelenlijst 2023

Op basis van de ingevulde maatregelenlijst komt naar voren dat wij gemiddeld genomen als middenmoter worden gezien.

4 Communicatie

Om nog CO₂-bewuster te worden is het belangrijk om dit onderwerp op zowel intern- als extern goed inzichtelijk te maken en toe te lichten. Een goede communicatie zorgt ervoor dat belanghebbenden inzicht krijgen van de CO₂-inspanningen waar Corovum Advies BV. aan werkt. Daardoor kunnen we met zijn allen werken aan een duurzamer imago.

Met interne belanghebbenden bedoelen we de medewerkers en de directie en de medewerkers van de huurder.

Bij de interne belanghebbenden willen we het bewustzijn en de betrokkenheid op gebied van CO₂-reductie vergroten. Corovum Advies BV. wil onder andere door middel van halfjaarlijkse team overleggen en andere lezingen medewerkers voorlichten over het beleid en de richtlijnen van de CO₂-reductie. Daarnaast willen we de stand van zaken mededelen over de maatregelen, doelen en resultaten zodat daarmee medewerkers actief betrokken zijn om de vastgestelde doelstelling te bereiken en de opgedane kennis verder te verspreiden naar de buitenwereld.

Met externe belanghebbenden bedoelen we gemeenten, provincies, waterschappen, Rijksoverheid projectontwikkelaars, leveranciers en uitvoerende bedrijven in de aannemerij.

Externe belanghebbenden willen we op de hoogte brengen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid op gebied van duurzaam ondernemen. Tevens wil Corovum Advies BV. externe relaties bewuster maken van een actieve bijdrage aan de CO₂-reductie.

Er wordt aan gewerkt om door publicaties op de website, het versturen van nieuwsbrieven en mails met digitale handtekeningen het printen van mails en documenten te verlagen. Zodoende wordt men herinnert om duurzaam bezig te zijn ten einde de voortgang op het CO₂-beleid te monitoren, rapporteren we en communiceren wij dit halfjaarlijks.

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 10 van 16
	Datum: 03-4-2024

4.1 Communicatieplan

Met behulp van de twee onderstaande tabellen is het communicatieplan van Corovum Advies BV in een duidelijk overzicht te zien.

INTERNE COMMUNICATIE				
Middel	Doelgroep	Frequentie	Inhoud	Verantwoordelijke
Teamoverleg	Directie/ alle medewerkers	2x per jaar	Interne regelgeving omtrent CO ₂ . Bespreken energiebeleid en reductiemaatregelen, doelen en resultaten.	Johan Kraeima
Teamoverleg	Directie/ alle medewerkers	2x per jaar	Monitoring brandstofgebruik en terugkoppeling naar bestuurders.	Johan Kraeima
Directiebeoordeling/jaarverslag	Directie/ alle medewerkers	1x per jaar	Interne regelgeving omtrent CO ₂ . Bespreken reductiemaatregelen, doelen en resultaten	Johan Kraeima
Website	Directie/ alle medewerkers	2x per jaar	Documentatie CO ₂ -ladder met beleidsplan, certificaat, CO ₂ -footprint, communicatieplan en deelname initiatieven en projecten	Edith van Norden
Social media (Linked-In)	Directie/ alle medewerkers	Gemiddeld 4x per jaar	Diverse CO ₂ -gerelateerde informatie (en projecten). Screenshots maken ter bewijs	Matthieu Vermeulen/ Edith van Norden
Startgesprek	Alle nieuwe medewerkers	1x bij in dienst treden	Uitleg over het milieubewustzijn binnen het bedrijf	Johan Kraeima

Tabel 3: interne communicatie

EXTERNE COMMUNICATIE				
Middel	Doelgroep	Frequentie	Inhoud	Verantwoordelijke
Website Corovum Advies BV	Alle externe belanghebbende	2x per jaar	Documentatie CO ₂ -ladder met Beleidsplan, jaarverslag, certificaat, CO ₂ -footprint, communicatieplan en deelname initiatieven en projecten	Edith van Norden
Social media (Linked-In)	Alle volgers/contacten en overige belanghebbende	Gemiddeld 4x per jaar	Diverse CO ₂ -gerelateerde informatie (en projecten). Screenshots maken ter bewijs	Johan Kraeima
Jaarverslag	Alle externe belanghebbende	1x per jaar	Maatschappelijk jaarverslag	Johan Kraeima

Tabel 4: externe communicatie

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 11 van 16
	Datum: 03-4-2024

5 Participatie

Om in de toekomst zoveel mogelijk bijdrage te kunnen leveren aan de reductie van de CO₂-uitstoot is het essentieel om deel te nemen aan initiatieven binnen onze sector. Innovatie en verbreding van kennis wordt op deze manier uitgebreid.

Diverse sector en keteninitiatieven zijn onderzocht. Hiervoor is onder andere de website van SKAO geraadpleegd en is gekeken bij welke keteninitiatieven onze collega's concurrenten zijn aangesloten. In directieoverleg zijn de mogelijk interessante initiatieven besproken en vervolgens heeft Corovum Advies BV zich als deelnemer aangemeld bij de volgende initiatieven:

- Duurzame leverancier
- Milieubarometer

Via deelname blijven we op de hoogte van de duurzaamheidsontwikkelingen in onze markt en wordt het bewustzijn op gebied van duurzaamheid vergroot.

Voor deelname zijn er 16 uren per jaar gereserveerd (3 tot 4 bijeenkomsten incl. voorbereiding). Hiervoor is budget vrijgemaakt, dat in hoofdstuk 6 staat beschreven.

Corovum heeft in 2023 de volgende initiatieven geïnitieerd en/ of aan deelgenomen:

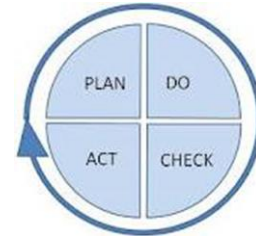
- Kennissessie Van duurzame Ambitie naar maatregelen in je organisatie 14 februari 2023

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 12 van 16
	Datum: 03-4-2024

6 Energiemanagement en borging

6.1 Organisatie en management

Corovum is een klein bedrijf met 11 medewerkers. Binnen deze grenzen hebben wij in het kader van de CO₂-prestatieladder een compact energiemanagementsysteem opgezet conform ISO-50001. Het doel hiervan is het monitoren, opvolgen en continu verbeteren van de energie-efficiëntie. Uiteindelijk draagt dit bij aan een beperking van de energiebehoefte en de vermindering van de CO₂-uitstoot van ons bedrijf. Het uitgangspunt van ons energiemanagementsysteem is de Plan, Do, Check, Act cyclus van Deming.

Elke periode doorlopen we de volgende stappen:

Plan

1. Identificatie en beoordeling van energieaspecten
 - Energiegegevens worden jaarlijks verzameld en ingevuld in de Milieubarometer. De Milieubarometer berekent de CO₂-footprint en laat (op termijn ook) meerjarenoverzichten zien.
 - De resultaten worden geanalyseerd op trends en afwijkingen en gecommuniceerd (zie communicatieplan)
2. Doelstellingen en programma's met betrekking tot energie
 - In ons plan van aanpak zijn doelstellingen opgenomen. Op basis van stap 1 worden deze geëvalueerd en eventueel (aanvullende) maatregelen gezocht. Deze worden intern besproken en ingepland.

Do

3. Implementatie van maatregelen
 - De maatregelen worden uitgevoerd. Hiervoor is de directie eindverantwoordelijk.

Check

4. Monitoring
 - De voortgang van de uitvoering van de maatregelen wordt gemonitord door dit halfjaarlijks te bespreken in teamoverleg. Uiteindelijk is de directie eindverantwoordelijk. De realisatie wordt vastgelegd in een jaarverslag.

Act

5. Afwijkingen, corrigerende en preventieve maatregelen
 - Afwijkingen in het energieverbruik, plotselinge toe- of afnames worden geregistreerd en verklaard in de jaarlijkse CO₂-rapportage. Op basis hiervan worden corrigerende en preventieve maatregelen toegevoegd aan het Plan van Aanpak/jaarverslag.
 - Eenmaal per jaar vindt er een interne audit plaats waarin de voortgang van het energiemanagementsysteem en de werking van het certificatieschema tegen het licht wordt gehouden. Hierbij komt aan de orde:
 - Pijler A: inzicht
 - Pijler B: Reductie
 - Pijler C: Transparantie
 - Pijler D: Participatie
 - Algemene eisen
 - Eenmaal per jaar vindt de directiebeoordeling plaats. De input hiervoor is:
 - Resultaten van interne audit (en voorgaande audit van een Certificerende Instelling)

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 13 van 16
	Datum: 03-4-2024

- De status van vervolgmaatregelen van vorige directiebeoordelingen
 - Aanbeveling voor verbetering
- De output bestaat uit maatregelen/besluiten met betrekking tot:
- Verbetering van de doeltreffendheid van het managementsysteem en bijbehorende processen
 - Een analyse van de waarschijnlijkheid dat eerder intern/extern gepubliceerde reductiedoelstellingen gehaald zullen worden.

6.2 Taken en verantwoordelijkheden

Om CO₂ bewust denken in onze hele organisatie te verankeren zijn de taken en verantwoordelijkheden over verschillende mensen verspreid. Hieronder een overzicht:

<u>Waarborging</u>		
Onderwerp	Omschrijving	Verantwoordelijke
Inzicht en reductie	Verzamelen data en opstellen halfjaarlijkse voortgangsrapportage	Johan Kraeima
Communicatie	Halfjaarlijkse uitvoeringsupdate in teamoverleg	Johan Kraeima
Reductie	Uitvoeren maatregelen	Johan Kraeima
Communicatie	Periodiek up to date houden van de Website Corovum Advies BV & Social media (Linked-In)	Edith van Norden
Participatie	Websites nagaan over nieuwe initiatieven	Edith van Norden
Participatie	Deelnemen aan bijeenkomsten en lezingen	Johan Kraeima
Interne audit	Jaarlijks de werking van het managementsysteem beoordelen	Johan Kraeima
Directiebeoordeling	Jaarlijks de werking van het systeem beoordelen en indien nodig bijsturen	Johan Kraeima

Voor de taken zijn uren geraamd, die verbonden zijn aan een budget.

<u>Budget</u>			
Onderwerp	Verantwoordelijke	Uur	Totaalbedrag
Inzicht en reductie	Johan Kraeima	16	€1300
Communicatie	Johan Kraeima	8	€450
Reductie	Johan Kraeima	24	€1200
Communicatie	Edith van Norden	20	€1000
Participatie	Edith van Norden	16	€800
Participatie	Johan Kraeima	16	€1300
Interne audit & directiebeoordeling	Johan Kraeima	16	€1300
Totaal			€7350

Jaarlijks zal er een budget van circa € 7.500 beschikbaar zijn voor bovengenoemde duurzaamheidsactiviteiten.

7 Bijlagen

Bijlage I SKAO rapportage maatregellijst 2024

Bijlage II Inventaris ISO 14064-1

CO ₂ -Prestatieladder Corovum Advies BV.	Pagina 14 van 16
	Datum: 03-4-2024